PUNT PER PUNT

Cita cultural
Fins a l'11 de març, Premis Sambori Universitaris 2018
Concurs de narrativa valenciana
https://goo.gl/wxJ5id

Curs de valencià C1 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Universitat d'Alacant

Fascicle 1. El comerç just

A Comprensió i expressió

Exercici 1. ORAL

Llig el text següent i, després, exposa oralment què n'opines. En la teua intervenció, pots usar un guió. Per a preparar-te'l, pots respondre a les preguntes que et proposem més avall.

Què és el comerç just?

Massa sovint, el comerç mundial convencional té com a única o principal aspiració l'enriquiment desfermat dels grans empresaris. Contràriament, el comerç just és un sistema comercial solidari i alternatiu, que té com a objectiu facilitar l'accés al mercat econòmic dels productors més desafavorits i ajudar a canviar les injustes regles del comerç internacional, que consoliden la pobresa i la desigualtat mundial.

El comerç just s'estableix sobre unes bases d'igualtat i transparència en les relacions de treball que permeten millorar les condicions de vida dels productors dels països del Tercer Món. Però, alhora, també pretén fer saber als consumidors i les consumidores finals que els productes que adquireixen han sigut elaborats en condicions dignes. Per a aconseguir aquests objectius, el comerç just es regeix d'acord amb uns estàndards.

Consumir de manera responsable implica reflexionar sobre l'impacte que té el consum en el medi ambient i en la societat. El comerç just és una tendència a l'alça: si bé ja fa més de trenta anys que van arribar les primeres botigues de comerç just a l'estat, és en els últims anys quan la despesa en aquest tipus de comerç ha augmentat significativament. Malgrat això, la despesa per habitant continua sent molt inferior a la mitjana europea.

El creixement d'aquest tipus de comerç es basa, sobretot, en la venda d'aliments, com ara el café i els dolços, que es poden trobar en supermercats convencionals i en el sector de la restauració. Però al marge d'aquest segment específic, per al gran públic, la gran varietat d'opcions responsables continua sent poc coneguda.

Font: Oxfam Intermón

Saps que *estàndard* és un substantiu que significa 'tipus, model, norma o qualitat mitjana'? En l'àmbit de la lingüística, fa referència a la varietat comuna d'una llengua. Com a adjectiu, sol ser invariable: *unes cadires estàndard.*

Respon a les preguntes següents si necessites ajuda per a extraure'n la teua opinió:

a) Com definiries les regles del comerç convencional?

b) Com són, per regla general, les condicions laborals en els països del Tercer Món?

c) Per què creus que, fins ara, el comerç just ha tingut poca acceptació en el nostre entorn?

d) Tu adquireixes productes procedents del comerç just? Per què?

Exercici 2. Expressió escrita.

Escolta dos voltes aquest àudio sobre els estàndards del comerç just. Anota totes les idees que et semblen rellevants per a preparar un resum d'unes 150 paraules, d'acord amb les instruccions següents:

Eres membre d'una entitat cívica que treballa en la teua comarca. Prepara un text per a publicar-lo en la pàgina web de l'entitat, que continga almenys els ítems següents:

- Relació entre organitzacions i productors
- Condicions laborals dels productors
- El benestar de les famílies productores
- La cura del medi ambient

Els estàndards del comerç just
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u01-a01.mp3

Pots trobar informació sobre com has de resumir un text en l'apartat «Habilitats comunicatives» de la unitat 4 de *Punt per punt B2.*

B Normativa i gramàtica

B1. L'accentuació

L'accentuació
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u01-a02.mp3

L'accentuació

Síl·labes tòniques i àtones
Diftongs creixents (*qua, gůe...*) i decreixents (*au, oi...*)
Paraules monosíl·labes i polisíl·labes
Accents diacrítics
Paraules agudes, planes i esdrúixoles
La 4a i la 5a persones verbals: *anem-aneu, anàvem-anàveu*
Divergències d'accentuació: *timpà, medul·la, diòptria*

B2. El vocalisme

El vocalisme
https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u01-a03.mp3

El vocalisme

Es pronuncien amb la boca ben oberta: *a, è, ò*
Es pronuncien amb la boca quasi tancada: *é, ó, i, u*
Accentuació gràfica:
En agudes, és més habitual la *é* i la *ó*
En planes i esdrúixoles, són més habituals la *è* i la *ò*
Divergències vocàliques: *afaitar, eruga, línia, robí, escull*

Fascicle 1. El comerç just

Exercici 3.

Ompli els buits del text següent amb les paraules adequades, d'acord amb les indicacions que apareixen entre parèntesis. Si t'oferim dos paraules separades per una barra (/), tria'n una. Si t'oferim un verb en infinitiu, conjuga'l:

A Ernest Pruneda li agradava beure's el xocolate a glopets menuts. Amb molt de compte. Encara recordava la coïssor que _____ (PRONOM FEBLE) va afectar la llengua aquella vesprada quan, sent molt menut, a la platja de Cullera, es va escaldar la boca intentant l'homenia d'_____ (VERB DERIVAT DE *GOLA*) d'una glopada el contingut _____ (ADJECTIU DERIVAT DE *APETIT*) d'una tassa de xocolate desfet. Era festa gran en casa. El seu aniversari. Ernest _____ (*FER*) sis anys. Era un xiquet d'allò que no n'hi havia, fill únic i tardaner dels seus pares, que ja sobrepassaven la quarantena. El dia que Ernest Pruneda es va cremar la llengua amb el xocolate desfet anava repentinat amb la ratlla a un costat, i sa mare l'havia vestit amb el seu millor pantaló i la camisa blanca _____ (ADJECTIU DERIVAT DE *MIDÓ*). Una camisa d'home, li va dir son pare. Un homenet. Un Pruneda amb les inicials _____ (PARTICIPI DE *BRODAR*) a la butxaca del cor. Li van regalar una bicicleta i un baló de futbol, i un caixó de fusta ple de _____ (PLURAL DE *LLAPIS*) de colors. _____ (PRONOMS FEBLES) ha més de vint, pare. I més de trenta, fill.
Van penjar fanalets i banderetes de paper al jardí. Combinacions de colors que representaven _____ (PLURAL DE *PAÍS*) fascinants de l'estranger sencer. Van convidar _____ (*ELS / ALS*) seus cosins i els amiguets de la urbanització, que no van fallar, i que van _____ (VERB DERIVAT DE *GRAN*) la vida d'Ernest amb un carregament de regals. Els van organitzar jocs com la gallineta cega o trencar l'olla. Tots deixaven guanyar Ernest, que, _____ (*COM QUE / ENCARA QUE*) era molt generós, repartia llaminadures entre els seus companys. Sugus i xupa-xups. _____ (*RIURE*) i corrien. Jugaven a conillets a amagar i imitaven els _____ (PLURAL DE *GEST*) de les persones majors. Menjaven papes i cacaus, i _____ (*BEURE*) el mític refresc de cola reservat _____ (*PER A / PER*) les grans ocasions, com aquella de la celebració del natalici d'Ernest Pruneda.

Esperança Camps, *Zero graus*

Saps que *coïssor* vol dir 'coentor, sensació molesta, picor, irritació'? I que *homenia* significa 'acció pròpia d'un home' o 'ostentació de virilitat'?

Exercici 4.

Transforma les oracions següents de manera que es mantinga el sentit de la primera. En alguns casos, simplement has de substituir els complements elidits pels pronoms febles corresponents:

a) El teu amic no ha vingut a classe, és probable que estiguera malalt.
El teu amic no ha vingut a classe, probablement _____ malalt.

b) Et tindrem en compte si ens avises a temps.
Et tindrem en compte _____ ens avises a temps.

c) Quan va vindre Artur, ens va dir que havíeu guanyat el partit.
Quan _____ Artur, ens _____ que havíeu guanyat el partit.

d) Els xics amb els quals has estat parlant eren companys meus en l'institut.
Els xics _____ has estat parlant eren companys meus en l'institut.

e) No parle d'eixe llibre, sinó d'aquell que ens va recomanar la professora.
No parle d'eixe llibre, sinó _____ ens va recomanar la professora.

f) Recorda que, per a entrar al concert, cal que dugues les entrades.
Recorda que, per a entrar al concert, _____ les entrades.

g) Quina casualitat, hem arribat tots a dinar al mateix temps!
Quina casualitat, hem arribat tots a dinar _____!

h) Hem decidit incorporar el teu article al final del llibre.
Hem decidit incorporar_____.

i) Pots dur tu albercocs als iaios?
_____ pots dur tu?

j) Un important sector de la població s'oposa a l'augment de la repressió.
Un important sector de la població _____ oposa.

Exercici 5.

Ompli els buits del text següent amb l'opció adequada de les tres que t'oferim en la graella:

Les nostres gestions en aquell primer matí van servir de ben poc per a fer avançar el problema. Es van caracteritzar, (a)_____, per un incident que va produir en el meu ànim una impressió sinistra. S'arriba al lloc (b)_____ havia ocorregut la tragèdia per un camí veïnal, estret i serpentejant. Quan hi avançàvem vam sentir el sotragueig d'un cotxe que venia en direcció contrària a la nostra, i ens vam fer a un costat per (c)_____ passar. Quan es va (d)_____ amb nosaltres, jo vaig tenir la tràgica visió d'una cara contorsionada, adherida al cristall de la finestreta que ens mirava tot fent (e)_____. Aquells ulls que (f)_____ eixien de les seues òrbites i aquelles dents que carrisquejaven van passar pel nostre costat com una visió espantosa.
–Els meus germans! –va exclamar Mortimer Tregennis, que s'havia posat lívid fins als llavis–. (g)_____ enduen a Helston.
Horroritzats vam seguir amb la vista el cotxe negre, que continuava sotraguejant pel camí. Tot seguit vam dirigir les nostres passes (h)_____ la casa del mal averany (i)_____ s'havia sofrit la desgràcia.
Era un edifici espaiós i alegre, (j)_____ un xalet que no una caseta de camp, i estava envoltat d'un gran jardí que, gràcies a la temperatura de la regió de Cornwall, estava ja cafit de flors de primavera. La finestra del menjador donava a aquell jardí i d'aquest, segons les explicacions de Mortimer Tregennis, (k)_____ venir l'ésser tan espantós que va trastornar les ments d'aquells homes amb la impressió d'horror que els va produir. Holmes caminava lent i pensarós, per entre els cossiols de flors i la sendera que conduïa al pòrtic de la casa. Recorde que anava tan absort en els seus pensaments que va ensopegar amb la regadora i va (l)_____ el contingut sobre els nostres peus.

Arthur Conan Doyle, *Elemental, doctor Watson*

a) pel contrari	per contra	en contra de
b) on	on hi	en què hi
c) deixar-li	deixar-ho	deixar-lo
d) creuar	travessar	extraviar
e) cucuts	ganyotes	tropells
f) s'hi	se li	se n'
g) Se'ls	Se les	Li'ls
h) cap	fins	cap a
i) en la que	en que	en la qual
j) més aviat	més bé	més ben
k) degué	va deure	hagué
l) vessar-hi	vessar-la	vessar-ne

Saps que *cafit-cafida* és un adjectiu que significa 'ple, farcit'? I que *carrisquejar* vol dir 'cruixir, fer un so desagradable dos cossos en fricció'?

C Vocabulari i pronúncia

Exercici 6.

Ompli els buits del text següent amb la paraula adequada, d'acord amb la definició que apareix entre parèntesis:

No falla: després de cada incendi amb un elevat impacte social, tornen a circular per les xarxes socials notícies relatives a la possibilitat de construir, de nou, als terrenys que tot just acaben de ser devorats pel foc. Més encara si es tracta de zones on l'especulació urbanística ha estat la norma i no l'excepció, com en el dolorós cas dels incendis de la Marina. Fins i tot hem pogut veure imatges que no corresponien als focs valencians, o fotografies trucades amb anuncis d'_____ ('EMPRESA DEDICADA A LA CONSTRUCCIÓ, EL LLOGUER O LA VENDA D'HABITATGES') enmig de la _____ ('POLS DE COLOR GRIS QUE RESULTA D'UNA COMBUSTIÓ COMPLETA'). Per què?
Hi ha una percepció social que lliga els interessos crematístics amb el foc. Des de les _____ ('LLOC ON MENJA EL BESTIAR L'HERBA DELS CAMPS') d'antuvi fins a la _____ ('PEÇA D'ARGILA SECADA I CUITA QUE S'UTILITZA PER A FER PARETS I ALTRES ELEMENTS DE LA CONSTRUCCIÓ') de fa no tants anys, les flames han estat tan sols la ferramenta amb la qual una xicoteta porció de valencians –i estrangers– s'han _____ ('FER RIC') amb certs episodis de negror forestal. ¿Com no hem de sentir una certa i molt tangible prevenció davant d'escàndols com el de Terra Mítica, un parc _____ ('QUE PATEIX UNA TENDÈNCIA MALALTISSA A EXAGERAR EL VALOR O LA IMPORTÀNCIA PROPIS') i en _____ ('SITUACIÓ DE L'EMPRESA QUE NO POT COMPLIR ELS PAGAMENTS NI LES OBLIGACIONS CONTRETES') permanent que es va bastir amb la _____ ('SUBSTÀNCIA NEGRA QUE PROVÉ DE LA COMBUSTIÓ I QUE S'ACUMULA EN LES PARETS DELS FUMERALS') i la pedra ennegrida dels volts de Benidorm? Política calcinada. És esperable i, fins i tot, raonable que siga així, però ara ja no hi ha motiu.
Durant anys hem viscut al País Valencià amb lleis clivellades; potser convindria estudiar la nostra arquitectura legislativa des d'aquesta perspectiva, la d'una planícia _____ ('DIVIDIR EN QUARTERS UNA COSA, DESTROSSAR-LA, FER-LA A TROSSOS'), solcada per _____ ('BADALL, CLIVELL, CLEVILL') superficials i també altres de més pregones. En la construcció sobre el terreny cremat, afortunadament, només trobàvem una d'aquelles cicatrius poc profundes, on a penes es podia _____ ('FICAR O ACOMODAR EN UN LLOC') mig dit. El perill, però, és que hi haja modificacions legals que, en lloc de limitar la possibilitat de construir-hi, l'_____ ('FER MÉS AMPLE, DONAR MÉS EXTENSIÓ, AMPLIAR').

Font: Revista *Saó*, núm. 419

Exercici 7.

Escriu al costat de cada definició la paraula adequada de les que t'oferim en el requadre:

assemblea, avaria, colobra, eruga, escull, gelea, gropa, orfenat, sanefa, tamboret, tolit o tolida, vernís

a) Que ha patit la pèrdua de l'ús o del moviment del cos o d'un membre: _____

b) Dibuix ornamental que consisteix en la repetició d'un mateix adorn: _____

c) Desperfecte o dany produït en un vehicle, un mecanisme o un aparell: _____

d) Preparació comestible, de consistència blana, que conté gelatina: _____

e) Líquid resinós que s'estén sobre un objecte i, en assecar-se, li confereix brillantor i protecció davant l'aire i la humitat: _____

f) Roca a flor d'aigua o pròxima a la superfície que constitueix un perill per a la navegació: _____

g) Part posterior de l'esquena d'un cavall o altres quadrúpedes: _____

h) Serp no verinosa: _____

i) Seient per a una persona sense respatler ni braços: _____

j) Institució que acull i educa els xiquets que han perdut els pares: _____

k) Larva dels insectes lepidòpters de vida generalment terrestre: _____

l) Reunió de persones convocades per a un fi comú: _____

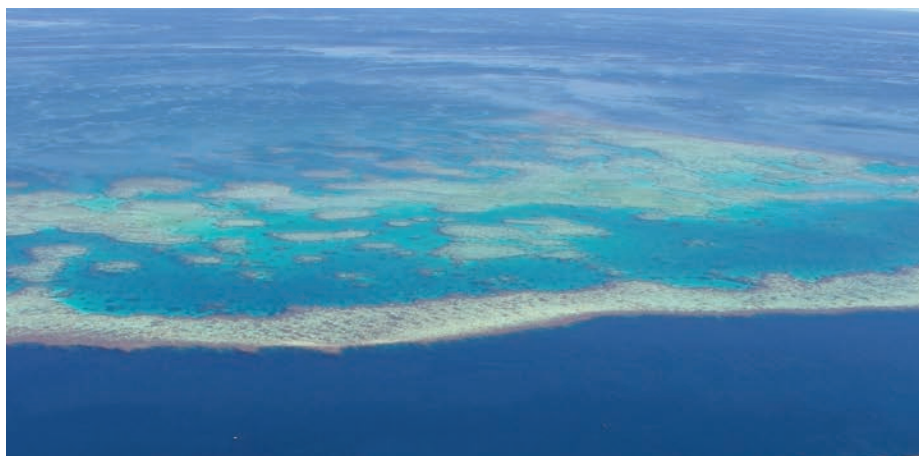

Exercici 8. ORAL

A continuació, t'oferim dos llistes de dotze paraules cada una. Llig-les tu en veu alta. Però, atenció! En les dos llistes, totes les paraules tenen com a vocal tònica una *e* o una *o* obertes, excepte una en cada cas, que és tancada. En acabar, escolta el nostre àudio i comprova si les has pronunciades correctament.

a) tendre, tela, obsequi, gendre, premi, estrenu, merla, festa, privilegi, ingenu, despert, empelt

b) corda, ivori, bescoll, complot, reforç, broma, import, moro, obra, horta, espoli, retoc

https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c1-u01-a04.mp3

Saps que *estrenu-estrènua* és un adjectiu que significa 'coratjós, intrèpid'?

Exercici 9.

En aquestes oracions hem oblidat posar els accents en les paraules que en necessiten. Series tan amable de fer-ho tu? Després de corregir-les, llig-les en veu alta:

a) Els teolegs es van reunir en un conclave durant un periode de dos setmanes per a debatre l'essencia de l'esperit.

b) La metgessa li va explicar que patia una pneumonia que li havia afectat els alveols i també el timpa dret, probablement a causa de residir en un lloc de clima humit com es Munic.

c) M'he posat el xandall per damunt de la roba perque el termostat no funciona gens be i tinc el fred clavat fins a la medul·la.

d) Aquell submari ple de missils es va avariar en plena immersio al mar Baltic, molt prop d'Helsinki, la capital de Finlandia.

e) L'alpinista suspengue l'ascensio als cims de l'Himalaia a causa d'un doloros torticoli.

D Anàlisi lingüística

Fonologia i fonètica

Totes les llengües naturals estan formades per dos tipus d'unitats: les significatives (els morfemes, les paraules, els sintagmes, les oracions o els textos) i les distintives (els fonemes). Els fonemes són, per tant, les unitats més menudes, que no tenen significat propi, però que permeten oposar significats. Així, per exemple, les paraules *casa* i *caça* són idèntiques, excepte pels fonemes /z/ i /s/, que són els que fan que siguen dos paraules diferents.

Els fonemes són estudiats per la fonologia i representen els sons de manera abstracta, ideal. Per contra, la fonètica s'encarrega d'estudiar la realització real dels fonemes, és a dir, els sons de la llengua. Mentre que els fonemes els transcrivim entre barres /a/, els sons els representem entre claudàtors [a]. La fonètica estudia els sons des d'una perspectiva triple: l'articulació del so (com el produïm), les característiques físiques del so (com és) i la percepció del so (com el sentim).

En l'articulació dels sons, intervenen diversos factors: el mode d'articulació, el punt d'articulació, la sonoritat i la nasalitat. Així, segons el mode d'articulació, distingim entre sons vocàlics i consonàntics. Els vocàlics poden ser oberts o tancats, mentre que els consonàntics poden ser oclusius, fricatius, africats, laterals i vibrants. Segons el punt d'articulació, les vocals poden ser anteriors o posteriors; mentre que les consonants poden ser bilabials, labiodentals, dentals, alveolars, palatals o velars. Finalment, les consonants poden ser sonores o sordes; i nasals o no nasals.

D'acord amb aquests criteris, els sons vocàlics del valencià presenten les característiques següents:

so	mode d'articulació	punt d'articulació
[a]	molt oberta	posterior
[ɛ]	oberta	anterior
[ɔ]	oberta	posterior
[e]	tancada	anterior
[o]	tancada	posterior
[i]	molt tancada	anterior
[u]	molt tancada	posterior

Quan les vocals i, u formen part d'un diftong, passen a ser semiconsonants i es transcriuen amb els símbols fonètics [j] i [w]: *reina* [réjna], *quatre* [kwátre].

Els sons consonàntics en valencià presenten les característiques següents:

so	mode d'articulació	punt d'articulació	sonoritat	nasalitat	exemple
[p]	oclusiva	bilabial	sorda		*pa* [pá]
[b]	oclusiva	bilabial	sonora		*bo* [bɔ]
[m]	oclusiva	bilabial	sonora	nasal	*mà* [mà]
[t]	oclusiva	dental	sorda		*tu* [tú]
[d]	oclusiva	dental	sonora		*dit* [dít]
[k]	oclusiva	velar	sorda		*cau* [káw]
[g]	oclusiva	velar	sonora		*gos* [gós]
[f]	fricativa	labiodental	sorda		*fe* [fé]
[v]	fricativa	labiodental	sonora		*vi* [ví]
[s]	fricativa	alveolar	sorda		*sis* [sís]
[z]	fricativa	alveolar	sonora		*casa* [kázа]
[n]	fricativa	alveolar	sonora	nasal	*nas* [nás]
[ʃ]	fricativa	palatal	sorda		*peix* [péjʃ]
[ɲ]	fricativa	palatal	sonora	nasal	*any* [áɲ]
[tʃ]	africada	palatal	sorda		*xoc* [tʃɔk]
[dʒ]	africada	palatal	sonora		*joc* [dʒɔk]
[l]	lateral	alveolar	sonora		*alé* [alé]
[ʎ]	lateral	palatal	sonora		*allí* [aʎí]
[r]	vibrant múltiple	alveolar	sonora		*raïm* [raím]
[ɾ]	vibrant simple	alveolar	sonora		*cor* [kɔɾ]

Alguns d'aquests sons presenten lleugeres variacions en funció del context fònic en què apareixen. Per exemple, el sons oclusius [d] i [g] solen articular-se com a fricatius en posició interior de paraula i es transcriuen, respectivament, [ð] i [ɣ]. Igualment, el so [n] s'articula com a velar quan apareix davant dels sons [k, g] i, en aquest cas, es transcriu [ŋ]. Aquestes variants d'un fonema s'anomenen al·lòfons.

Exercici 10.

A continuació, t'oferim les transcripcions fonètiques de dotze paraules. D'acord amb l'explicació que acabes de llegir, intenta esbrinar de quines paraules es tracta. Després, pronuncia-les tu en veu alta:

[aʎodʒamén― t]	[ekspozisió]	[reziðɛnsia]	[rekɔndit]
[ʃarɔp]	[kartʃɔfa]	[egzɛrsit]	[propɔzit]
[ʎewdʒeréza]	[eɲoránsa]	[ʎentíʎa]	[adʒɛnsia]

E El valencià com a pont

El valencià i el francés (1)

El francés és una llengua parlada per vora huitanta milions de persones i que és oficial en diversos països, com ara França, Suïssa, Bèlgica o el Canadà. Es tracta d'una llengua romànica, contigua territorialment al valencià i que, per tant, presenta similituds amb la nostra llengua, com veurem tot seguit. Comencem comparant els pronoms forts i el verb *être* (*ser* i *estar* en valencià) en present:

Être		Ser / estar	
Je	suis	Jo	sóc / estic
Tu	es	Tu	eres /estàs
Il Elle On	est	Ell Ella Vosté	és / està
Nous	sommes	Nosaltres	som / estem
Vous	êtes	Vosaltres	sou / esteu
Ils Elles	sont	Ells Elles	són / estan

El pronom *on* és equivalent a la forma culta del valencià *hom*, amb la qual podem expressar accions impersonals: *On dit la vérité*▶*Hom diu la veritat.* El pronom *tu* només s'usa quan hi ha molta confiança entre els interlocutors. Quan no, s'usa *vous*.

Mirem ara alguns dels verbs més usuals en valencià i francés:

Avoir	Tindre	Pouvoir	Poder	Vouloir	Voler
ai	tinc	peux / puis	puc	veux	vull
as	tens	peux	pots	veux	vols
a	té	peut	pot	veut	vol
avons	tenim	pouvons	podem	voulons	volem
avez	teniu	pouvez	podeu	voulez	voleu
ont	tenen	peuvent	poden	veulent	volen

Fixa't com els verbs *pouvoir* i *vouloir* es conjuguen de manera semblant, com també ocorre en valencià amb els verbs *poder* i *voler*. A més, observa aquesta oració amb el verb *avoir: J'ai un problème*▶*Jo tinc un problema.* Com veus, el pronom personal *je* s'apostrofa davant de so vocàlic, com també fa el valencià amb unes altres partícules, com la preposició *de* o els articles *el, la*. Comparem ara uns altres verbs molt habituals:

Aller	Anar	Venir	Vindre	Faire	Fer
vais	vaig	viens	vinc	fais	faig
vas	vas	viens	véns	fais	fas
va	va	vient	ve	fait	fa
allons	anem	venons	venim	faisons	fem
allez	aneu	venez	veniu	faites	feu
vont	van	viennent	vénen	font	fan

En aquest cas, nota la semblança entre les conjugacions de *aller* i de *anar*: *Je vais à la maison*▶*Jo vaig a casa.* A més, observa una regla mnemotècnica molt útil per a aprendre francés: molt sovint, la 1a i la 2a persones del present són idèntiques. Continuem l'explicació amb uns altres tres verbs molt freqüents: *dire, savoir* i *vivre* (*dir, saber* i *viure*):

Dire	Dir	Savoir	Saber	Vivre	Viure
dis	dic	sais	sé	vis	visc
dis	dius	sais	saps	vis	vius
dit	diu	sait	sap	vit	viu
disons	diem	savons	sabem	vivons	vivim
dites	dieu	savez	sabeu	vivez	viviu
disent	diuen	savent	saben	vivent	viuen

Fixa't ara en l'oració següent: *Nous disons que vivons ici*▶*Nosaltres diem que vivim ací.* En concret, observa les formes verbals *disons* i *vivons*. En la primera, apareix el so [z], és a dir, la esse sonora. Mentre que en la segona, apareix dos voltes el so [v]. Com ja saps, aquests dos sons també són propis del valencià.

Ara compararem els articles definits i indefinits. Mira:

	Français		Valencià	
	Masculin	Fémenin	Masculí	Femení
Singular	le (l')	la (l')	el (l')	la (l')
Plural	les	les	els	les

	Français		Valencià	
	Masculin	Fémenin	Masculí	Femení
Singular	un	une	un	una
Plural	des		uns	unes

Com veus, les similituds amb aquestes partícules són ben grans. El francés, com el valencià, apostrofa l'article singular sempre que la paraula següent comença per so vocàlic: *l'ami*▶*l'amic, l'amie*▶*l'amiga.*

Per acabar aquesta lliçó, compararem tot seguit un grup de paraules que sol concórrer molt sovint amb el verb *être* (*ser-estar*): els oficis.

acteur-actrice	actor-actriu
avocat-avocate	advocat-advocada
architecte	arquitecte-arquitecta
boucher-bouchère	carnisser-carnissera
chanteur-chanteuse	cantant
cuisinier-cuisinière	cuiner-cuinera
dessinateur-dessinatrice	dibuixant
électricien-électricienne	electricista
étudiant-étudiante	estudiant
fournier-fournière	forner-fornera
jardinier-jardinière	jardiner-jardinera
journaliste	periodista
maître-maîtresse d'école	mestre-mestra d'escola
médecin	metge-metgessa
menuisier-menuisière	fuster-fustera
ouvrier-ouvrière	obrer-obrera
pâtissier-pâtissière	pastisser-pastissera
plombier-plombière	llander-llandera
pompier-pompière	bomber-bombera
professeur	professor-professora
serveur-serveuse	cambrer-cambrera
vétérinaire	veterinari-veterinària

Com pots veure, a pesar que hi ha alguns oficis bastant diferents del francés al valencià (*boucher, menuisier* o *serveur*), l'enorme majoria són molt similars (*acteur, avocat, chanteur, cuisinier, étudiant, fournier, maître...*).

Exercici 11.

D'acord amb la informació que acabes de llegir i tenint en compte les similituds entre les dos llengües, tradueix del francés al valencià les frases següents:

a) Je suis maîtresse d'école. _____

b) Nous venons de Paris et allons à Bordeaux. _____

c) Vous dites toujours la vérité _____

d) Elles sabent que vous êtes valenciens. _____

e) J'ai une amie qui est pâtissière. _____

f) Mon chéri, tu peux aller à la maison? _____

F Tipologia textual

El diàleg (1)

El diàleg és un tipus de text que es basa en l'intercanvi comunicatiu entre dos o més interlocutors. Per eixa raó, és propi, fonamentalment, de l'oralitat. No obstant això, com a transcripció d'una comunicació oral, també pot aparéixer en l'escriptura. En són exemple les entrevistes periodístiques, els guions teatrals o cinematogràfics, o els fragments dialogats d'una novel·la, entre altres.

Per a escriure diàlegs, presentem cada intervenció d'un interlocutor en un paràgraf independent i la introduïm amb un guió llarg (–). En les entrevistes periodístiques, després d'una breu presentació de la persona entrevistada, pot aparéixer davant de cada fragment l'abreviació *P.* (pregunta) o *R.* (resposta). En els fragments dialogats d'un text narratiu, podem fer ús d'acotacions (és a dir, explicacions sobre com actuen els personatges), que també escrivim entre guions llargs.

Pots trobar més informació sobre el diàleg en l'apartat «Habilitats comunicatives» de les unitats 1, 2 i 13 de *Punt per punt B2*

Exercici 12. Expressió escrita.

Escriu un text de prop de 250 paraules a partir de la proposta següent:

Treballes com a periodista en el periòdic del teu poble. Com que alguns barris es troben en una situació caòtica, hui entrevistes el president o la presidenta d'una associació veïnal per a conéixer les seues reivindicacions i tot el que proposen per a millorar la vida al poble.

Solucions:

Exercici 3
li / engolir / apetitós / feia / emmidonada / brodades / llapis / N'hi / països / els / engrandir / com que / Reien / gestos o gests / bevien / per a

Exercici 4
a) estava / està, b) sempre que / en cas que / a condició que, c) vingué, digué, d) amb qui, e) del que, f) has de dur, g) alhora, h) incorporar-l'hi, i) Els en pots dur, j) s'hi oposa

Exercici 5
a) per contra, b) on, c) deixar-lo, d) creuar, e) ganyotes, f) se n', g) Se'ls, h) cap a, i) en la qual, j) més aviat, k) degué, l) vessar-ne

Exercici 6
immobiliàries / cendra / pastures / rajola / enriquit / megalòman / fallida / sutja / esquarterada / escletxes / encabir o clavar / eixamplen

Exercici 7
a) tolit o tolida, b) sanefa, c) avaria, d) gelea, e) vernís, f) escull, g) gropa, h) colobra, i) tamboret, j) orfenat, k) eruga, l) assemblea

Exercici 8
Només són tancades: a) festa, b) broma

Exercici 9
a) teòlegs, període, essència, b) pneumònia, alvèols, timpà, és, c) perquè, termòstat, bé, d) submarí, míssils, immersió, Bàltic, Hèlsinki, Finlàndia, e) suspengué, ascensió, Himàlaia, dolorós

Exercici 10
allotjament, exposició, residència, recòndit, xarop, carxofa, exèrcit, propòsit, lleugeresa, enyorança, llentilla, agència

Exercici 11
a) Jo sóc mestra d'escola. b) Nosaltres venim de París i anem a Bordeus. c) Vosaltres dieu sempre la veritat. d) Elles saben que vosaltres sou valencians. e) Jo tinc una amiga que és pastissera. f) Amor meu, pots anar tu a casa?

Autoria: Juli Martínez Amorós
Àudios: Lídia Garrigós Miquel **Maquetació:** Jesús Ángel López Ramón I www.masuno.es
puntperpunt@ua.es I Una iniciativa del Servei de Llengües de la Universitat d'Alacant i *Información*